

Олеся Тоцька

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ

Методичні вказівки до самостійної роботи

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

Олеся Тоцька

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ

Методичні вказівки до самостійної роботи

Електронне видання

Луцьк
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
2025

УДК 339.7(072)
Т 63

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Протокол № 10 від 18.06.2025 року).

Рецензент:

Павлова О. М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і торгівлі Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Тоцька О. Л.

Т 63 Міжнародні валютно-фінансові відносини [Електронне видання]: метод. вказівки до самост. роботи. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025. 40 с.

Наведено програму освітнього компонента «Міжнародні валютно-фінансові відносини», рекомендації до вивчення теоретичного курсу, навчальні завдання для самостійної роботи, питання на залік і список рекомендованої літератури. Видання призначене для самостійної роботи.

Рекомендовано студентам третього курсу бакалаврату, спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

УДК 339.7(072)

© Тоцька О. Л., 2025

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма курсу	5
Рекомендації до вивчення теоретичного курсу	8
Навчальні завдання для самостійної роботи	30
Питання на залік	35
Рекомендована література	37

ВСТУП

Мета викладання освітнього компонента «Міжнародні валютно-фінансові відносини» – вивчення сутності міжнародних валютно-фінансових відносин як об'єкту дослідження та набуття компетентностей щодо АВС-аналізу зовнішньої торгівлі України товарами / послугами, аналізу платіжного балансу України, розрахунку темпів зростання офіційного курсу гривні щодо іноземних валют.

Основними *завданнями* освітнього компонента є: ознайомити здобувачів освіти з особливостями міжнародних валютно-фінансових відносин; структурою світового фінансового ринку; виробити поглиблені практичні навички проведення АВС-аналізу зовнішньої торгівлі України товарами / послугами, вертикального та горизонтального аналізу платіжного балансу України, розрахунку ланцюгових і базисних темпів зростання офіційного курсу гривні щодо іноземних валют.

Компетентності, яких здобувач освіти набуде в результаті вивчення освітнього компонента:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких і торговельних структур.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Система міжнародних валютно-фінансових відносин

1.1. Сутність і передумови виникнення міжнародних валютно-фінансових відносин.

1.2. Міжнародні валютно-фінансові відносини як економічна категорія.

1.3. Форми та особливості міжнародних валютно-фінансових відносин.

1.4. Міжнародна фінансова система.

Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища

2.1. Сутність, причини та стан глобалізації світового фінансового середовища.

2.2. Кризи як природний стан економіки. Причини та наслідки світових криз.

2.3. Економічні та фінансові кризи: сутність і функціональна детермінованість.

2.4. Механізми виникнення та канали поширення валютних криз.

2.5. Класифікація теоретичних моделей валютних криз.

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних валютно-фінансових відносин

3.1. Мобільність міжнародних потоків позичкового капіталу та формування зовнішньої заборгованості в системі міжнародних фінансів.

3.2. Зовнішня заборгованість: сутність, причини виникнення та соціально-економічні фактори формування.

3.3. Критерії оцінки зовнішньої боргової залежності держави.

3.4. Механізм і методи реструктуризації зовнішньої заборгованості.

Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

4.1. Світова валютно-фінансова система як форма організації міжнародних валютно-фінансових відносин.

4.2. Типологія валютних систем.

4.3. Світова валютна система та її елементи.

4.4. Еволюція світової валютно-фінансової системи.

4.5. Валютна інтеграція й оптимальні валютні зони.

4.6. Становлення Європейської валютної системи.

Тема 5. Міжнародні розрахунки та їх засади

5.1. Сутність і особливості міжнародних торговельних розрахунків.

5.2. Засоби здійснення міжнародних платежів.

5.3. Специфіка банківського кредитування зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 6. Платіжний баланс

6.1. Сутність і призначення платіжного балансу.

6.2. Принципи побудови платіжного балансу.

6.3. Структура платіжного балансу.

Тема 7. Світовий фінансовий ринок і його структура

7.1. Поняття та структура світового фінансового ринку.

7.2. Фінансові ресурси світу та міжнародні фінансові активи.

7.3. Сутність, функції й особливості міжнародного фінансового ринку.

7.4. Учасники міжнародного фінансового ринку. Основи фінансового посередництва.

7.5. Становлення та розвиток міжнародного фінансового ринку.

Тема 8. Валютні ринки та валютні операції

8.1. Валютний ринок: поняття, функції, учасники та рівні валютних ринків.

8.2. Еволюційний розвиток та особливості функціонування євrorинку.

8.3. Валютний курс і валютні операції.

8.4. Ступінь конвертованості валюти. Врахування конвертованості валюти при здійсненні міжнародних операцій.

8.5. Регулювання валютних відносин.

Тема 9. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування

9.1. Економічна сутність міжнародного кредитного ринку.

9.2. Форми міжнародного кредиту.

9.3. Структура сучасного ринку позичкових капіталів.

Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій

- 10.1. Міжнародна міграція капіталу як передумова розвитку ринку міжнародних інвестицій.
- 10.2. Класифікація міжнародних інвестицій.
- 10.3. Міжнародна інвестиційна діяльність.
- 10.4. Механізм функціонування ринку міжнародних інвестицій.

Тема 11. Фінанси транснаціональних корпорацій

- 11.1. Причини виникнення та сутність ТНК.
- 11.2. Вплив ТНК на міжнародні валютно-фінансові відносини.
- 11.3. ТНК – глобальні інвестори.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ

Тема 1. Система міжнародних валютно-фінансових відносин

1.1. Сутність і передумови виникнення міжнародних валютно-фінансових відносин.

1.2. Міжнародні валютно-фінансові відносини як економічна категорія.

1.3. Форми та особливості міжнародних валютно-фінансових відносин.

1.4. Міжнародна фінансова система.

Основні терміни та поняття: міжнародні валютно-фінансові відносини, види зовнішньоекономічної діяльності, суб'єкти міжнародних фінансових відносин, функції міжнародних фінансів, форми руху фінансових ресурсів, стадії руху інвалютних потоків, особливості міжнародних валютно-фінансових відносин, міжнародна валютно-фінансова система, основні функції міжнародної фінансової системи, основні елементи світових фінансів.

Питання для самоконтролю (див. табл. 1).

Таблиця 1

Запитання з теми 1

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають сукупність відносин, опосередкованих рухом валютно-фінансових потоків, що виникають у зв'язку з перерозподілом фінансових ресурсів і капіталу в системі світового господарства через дію ринкового та неринкового механізмів?	
2	Хто є основним суб'єктом міжнародного права, що діє у сфері міжнародних фінансів, наділеним здатністю здійснювати міжнародні права та обов'язки в особі органів державної влади?	
3	Як називають створені кількома державами організації – суб'єкти міжнародного публічного права, які надають фінансові ресурси державам-членам цих організацій на умовах, визначених їх установчими документами?	
4	Як називають установи, переважно державної форми власності, які відповідають за монетарну (грошово-кредитну) та валютну політику держави або спільноти держав?	
5	Скільки стадій виділяють у русі інвалютних потоків?	

Закінчення таблиці 1

1	2	3
6	Як називають форму організації та регулювання інвалютних потоків, закріплену нормами міжнародного права, міжнародними та регіональними угодами, національними законодавствами країн-учасниць міжнародної фінансової системи?	
7	Характеристикою якого елементу світових фінансів є національні, резервні та колективні валюти?	
8	Характеристикою якого елементу світових фінансів є умови взаємної конвертованості, валютний паритет?	
9	Характеристикою якого елементу світових фінансів є валютний курс?	
10	Характеристикою якого елементу світових фінансів є механізм валютного регулювання?	
11	Характеристикою якого елементу світових фінансів є система взаємопов'язаних і взаємозалежних інвалютних ринків?	
12	Характеристикою якого елементу світових фінансів є валютне обслуговування руху товарів, робіт, послуг, факторів виробництва; платіжні баланси країн світу?	
13	Характеристикою якого елементу світових фінансів є система взаємоузгодження національних податкових режимів, мобілізація фондів грошових коштів?	
14	Характеристикою якого елементу світових фінансів є система фінансового менеджменту ТНК?	
15	Характеристикою якого елементу світових фінансів є формування бюджетів і цільових фондів міжнародних організацій за рахунок внесків країн учасниць та їх використання?	

Література: [2–30].

Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища

2.1. Сутність, причини та стан глобалізації світового фінансового середовища.

2.2. Кризи як природний стан економіки. Причини та наслідки світових криз.

2.3. Економічні та фінансові кризи: сутність і функціональна детермінованість.

2.4. Механізми виникнення та канали поширення валютних криз.

2.5. Класифікація теоретичних моделей валютних криз.

Основні терміни та поняття: глобалізація, фінансова глобалізація, економічна криза, фінансова криза, валютна криза, класифікація валютних криз, теорія валютних криз, моделі валютного регулювання.

Питання для самоконтролю (див. табл. 2).

Таблиця 2

Запитання з теми 2

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають зростаючу економічну взаємозалежність країн усього світу в результаті зростаючого обсягу та різноманітності міжнародних угод з товарами й послугами, світових потоків капіталу, а також унаслідок прискореного та повсюдного поширення сучасних технологій?	
2	Як називають процес формування й функціонування світової фінансової, валютної та кредитної систем, який супроводжується високою мобільністю капіталів на відповідних світових ринках?	
3	З якого року система фінансових ринків стала функціонувати на глобальному рівні?	
4	Як називають порушення рівноваги між попитом і пропозицією на товари та послуги, що спричинює депресивний процес в економічній кон'юктурі конкретної країни, регіональній чи світовій економіці?	
5	Як називають ситуацію значної нерівноваги між попитом і пропозицією на валютному ринку в явному або неявному вигляді?	
6	Формами прояву якої кризи є різкі зміни валютного курсу, зменшення валютних резервів країни?	
7	За якою ознакою валютні кризи поділяють на помірні та гострі?	

Закінчення таблиці 2

1	2	3
8	За якою ознакою валютні кризи поділяють на дійсні та псевдо?	
9	За якою ознакою валютні кризи поділяють на такі: із швидким відновленням та із повільним відновленням?	
10	За якою ознакою валютні кризи поділяють на короткі та тривалі?	
11	За якою ознакою валютні кризи поділяють на циклічні та специфічні?	
12	За якою ознакою валютні кризи поділяють на всеосяжні крахи, валютні та процентні?	
13	За якою ознакою валютні кризи поділяють на пов'язані та не пов'язані?	
14	За якою ознакою валютні кризи поділяють на такі: на рівні країни, регіональні та світові?	
15	За якою ознакою валютні кризи поділяють на такі: через неузгодженості цілей макроекономічної політики, внаслідок зростання внутрішнього боргу, внаслідок зростання зовнішнього державного боргу, внаслідок зростання зовнішнього приватного боргу?	

Література: [2–30].

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних валютно-фінансових відносин

3.1. Мобільність міжнародних потоків позичкового капіталу та формування зовнішньої заборгованості в системі міжнародних фінансів.

3.2. Зовнішня заборгованість: сутність, причини виникнення та соціально-економічні фактори формування.

3.3. Критерії оцінки зовнішньої боргової залежності держави.

3.4. Механізм і методи реструктуризації зовнішньої заборгованості.

Основні терміни та поняття: борг, заборгованість, зовнішній борг держави, зовнішній державний борг, основні джерела приросту зовнішнього боргу, загальна платоспроможність, платоспроможність як стан ліквідності, реструктуризація боргу, схеми реструктуризації зовнішнього боргу.

Питання для самоконтролю (див. табл. 3).

Таблиця 3

Запитання з теми 3

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Яку структуру боргу мають розвинуті країни Заходу?	
2	Яку структуру боргу мають країни, що розвиваються, а також країни з перехідною економікою?	
3	Як називають позики, що випускаються одними суб'єктами, а відповідальність за них несе інший суб'єкт?	
4	Як називають грошову суму, що взята в позику на термін на певних умовах і підлягає поверненню?	
5	Яким поняттям є борг?	
6	Як називають суму приростів чистої заборгованості за минулі періоди плюс початковий стан заборгованості?	
7	Як називають різницю між отриманими новими кредитами та платежем щодо обслуговування боргу?	
8	Як називають суму виплати основної частини боргу та відсотків?	
9	Яке поняття включає в себе зовнішній державний борг; зовнішній борг, гарантований державою; зовнішній приватний, не гарантований державою, борг?	
10	Як називають здатність країни-боржника залучати іноземні позичкові ресурси й обслуговувати свій зовнішній борг?	

Закінчення таблиці 3

1	2	3
11	Який стан передбачає наявність у країни в даний момент чи період часу певної суми коштів чи міжнародних платіжних засобів, достатньої для погашення поточних зовнішніх боргових зобов'язань?	
12	Як називають прийняття за згодою боржників і кредиторів заходів, спрямованих на підтримку платоспроможності боржників у середньо- та довгостроковій перспективі?	
13	Як називають перенесення термінів платежів?	
14	Як називають обмін боргу на облігації боржника?	
15	Яка політика реструктуризації боргу має першочергове значення при вирішенні проблеми заборгованості?	

Література: [2–30].

Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

4.1. Світова валютно-фінансова система як форма організації міжнародних валютно-фінансових відносин.

4.2. Типологія валютних систем.

4.3. Світова валютна система та її елементи.

4.4. Еволюція світової валютно-фінансової системи.

4.5. Валютна інтеграція й оптимальні валютні зони.

4.6. Становлення Європейської валютної системи.

Основні терміни та поняття: світова валютно-фінансова система, міжнародні валютні відносини, складові глобальної міжнародної валютної системи, ознаки регіональної валютної системи, складові національної валютної системи, типи валютних систем, система вільного плавання валют, система фіксованого стандарту, валютна система типу (N-1), система з багатостороннім режимом корегування платіжних балансів, валютний союз, світова валютна система, національна валюта, валюта України, міжнародна (регіональна) валюта, конвертованість валюти, валютний паритет, валютний курс, міжнародні розрахунки, Паризька валютна система, Генуезька світова валютна система, Бреттон-Вудська валютна система, Ямайська валютна система, валютна інтеграція, механізм валютної інтеграції, валютна зона, Європейська валютна система.

Питання для самоконтролю (див. табл. 4).

Таблиця 4

Запитання з теми 4

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають сформований історично, на базі розвитку товарного виробництва, грошового обігу та міжнародних економічних відносин, порядок розрахунків між учасниками платіжного обороту з притаманною йому системою валютно-фінансових міжнародних установ (інституцій)?	
2	Як називають сукупність валютно-грошових і розрахунково-кредитних зв'язків у світогосподарській сфері, які виникають у процесі взаємного обміну результатами діяльності національних господарств?	
3	Як називають валютну систему, за якої нерівновага платіжного балансу ліквідується через автоматичне врегулювання обмінних курсів?	

Закінчення таблиці 4

1	2	3
4	Як називають валютну систему, за якої гроші, які циркулюють у будь-якій економіці, є оборотними в певний товар (наприклад, золото чи срібло)?	
5	Валютна система якого типу базується на гегемонії?	
6	Для валютної системи якого типу визначальним є вибір режиму валютних курсів, який зумовлює необхідний ступінь координації політики та механізм урегулювання зовнішніх платежів?	
7	Як називають такий тип організації міжнародної валютної системи, за якого група країн запроваджують у своїх національних економіках спільну грошову одиницю та проводять спільну монетарну політику?	
8	Як називають форму організації міжнародних валютних (грошових) відносин, що історично склалася та закріплена міждержавною домовленістю?	
9	Як називають грошову одиницю певної країни або той чи інший її тип?	
10	Як називають співвідношення між двома валютами, яке встановлюється в законодавчому порядку?	
11	Як називають мінову вартість національних грошей однієї країни, виражену в грошових одиницях інших країн?	
12	Яка валютна система є системою золотомонетного стандарту?	
13	Яка валютна система є системою золото-девизного стандарту?	
14	Яка валютна система є системою золотовалютного стандарту?	
15	Яка валютна система скасувала золотий вміст валют?	

Література: [2–30].

Тема 5. Міжнародні розрахунки та їх засади

5.1. Сутність і особливості міжнародних торговельних розрахунків.

5.2. Засоби здійснення міжнародних платежів.

5.3. Специфіка банківського кредитування зовнішньоекономічної діяльності.

Основні терміни та поняття: міжнародні розрахунки, основні суб'єкти міжнародних розрахунків, готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит, форми розрахунків, інкасо, чисте інкасо, документарне інкасо, акредитив, види акредитивів, банківський переказ, вексель, види векселів, індосамент, індосант, види індосаментів, авалювання, чек, види чеків, поштовий переказ, інструкції системи SWIFT, банківський кредит зовнішньоекономічної діяльності, принципи кредитних відносин, факторинг, форфейтинг, акцептний кредит, акцептно-рамбурсний кредит, пряме банківське кредитування іноземних покупців, лізинг.

Питання для самоконтролю (див. табл. 5).

Таблиця 5

Запитання з теми 5

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають систему організації та регулювання платежів за грошовими вимогами й зобов'язаннями, які з'являються при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності між державами, фірмами, підприємствами та громадянами на території різних країн?	
2	Який спосіб платежу передбачає повну або часткову оплату товару до чи взамін передачі експортером товару або товаросупровідних документів у розпорядження покупця?	
3	Який спосіб платежу передбачає виплату покупцем постачальнику обумовлених у контракті сум як частки платежів за договором до початку виконання замовлення?	
4	Який спосіб платежу передбачає розрахунки на основі наданого експортером імпортерів комерційного (фірмового) кредиту?	
5	Як називають врегульовані законодавством країн-учасниць розрахунків способи виконання через банк грошових зобов'язань підприємств?	

Закінчення таблиці 5

1	2	3
6	Як називають банківську розрахункову операцію, за допомогою якої банк за дорученням свого клієнта одержує на основі розрахункових документів кошти від імпортера за відвантажені на його адресу товари або за надані йому послуги та зараховує ці кошти на рахунок експортера в банку?	
7	За якою ознакою акредитиви поділяють на відкличні та безвідкличні?	
8	Як називають цінний папір, що становить собою безумовне зобов'язання провести платіж у зазначений строк?	
9	Як називають документ, що містить письмову вимогу однієї особи (кредитора) іншій особі (боржнику) у визначений термін провести платіж третій особі (ремітенту)?	
10	Який вид векселів виставляється банками один на одного та використовується як знаряддя міжбанківського кредиту?	
11	Які види векселів видаються один одному приватними особами для обліку цих векселів у банку або для штучного збільшення пасиву неспроможного боржника у разі загрози банкрутства?	
12	У якому виді індосаменту індосант зазначає конкретну особу, якій передається право одержання коштів за векселем?	
13	За якого виду індосаменту право на одержання платежу має особа, зазначена у векселі, чи «за його наказом»?	
14	Як називають письмовий безумовний наказ власника поточного рахунка своєму банку про виплату з цього рахунка позначеної в ньому суми по пред'явленні чи протягом терміну конкретній особі, або про переказ зазначеної суми на інший рахунок?	
15	Як називають купівлю спеціалізованою фінансовою компанією грошових вимог експортера до імпортера та їх інкасацію, тобто збирання боргу з покупця?	

Література: [2–30].

Тема 6. Платіжний баланс

6.1. Сутність і призначення платіжного балансу.

6.2. Принципи побудови платіжного балансу.

6.3. Структура платіжного балансу.

Основні терміни та поняття: платіжний баланс, призначення платіжного балансу, принцип резидентства, принцип подвійного рахунка, кредитові записи, дебетові записи, експорт товарів, експорт капіталу, принцип відображення потоків, принцип загальної одиниці обліку, принцип вартісної оцінки, ринкова ціна, принцип реєстрації операцій, принцип класифікації операцій, міжнародна інвестиційна позиція, складові платіжного балансу.

Питання для самоконтролю (див. табл. 6).

Таблиця 6

Запитання з теми 6

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають статистичний запис усіх економічних угод або зобов'язань, здійснених (або строк за якими настав) протягом визначеного проміжку часу (місяць, квартал, рік) між резидентами певної країни та резидентами будь-яких інших країн світу?	
2	Який принцип побудови платіжного балансу означає, що всі зовнішньоекономічні операції, які відображені у платіжному балансі, є результатом господарських операцій, що здійснюються між резидентами та нерезидентами?	
3	За яким принципом складається платіжний баланс?	
4	На якому рахунку фіксується експорт товарів у платіжному балансі?	
5	На якому рахунку фіксується імпорт товарів у платіжному балансі?	
6	Який принцип побудови платіжного балансу передбачає, що платіжний баланс країни відображає не накопичені обсяги, а потоки за певний період часу?	
7	Який принцип побудови платіжного балансу передбачає, що при використанні даних платіжного балансу для розрахунку агрегованих показників, пов'язаних із діяльністю світової економіки в цілому, а також для здійснення міжнародних зіставлень слід використовувати єдину розрахункову одиницю?	

Закінчення таблиці 6

1	2	3
8	Яка основна ознака розрахункової одиниці платіжного балансу?	
9	Що є розрахунковою одиницею платіжного балансу на сьогодні?	
10	Який принцип побудови платіжного балансу передбачає, що при побудові платіжного балансу теоретична вартість усіх зовнішніх активів і зобов'язань повинна оцінюватися у ринкових цінах, що діють на момент реєстрації?	
11	Як називають фактичну ціну, за якою товари передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари, а покупець бажає їх отримати на добровільній основі, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари, а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів у порівнянних економічних (комерційних) умовах?	
12	Сутність якого принципу побудови платіжного балансу полягає в тому, що операції відображаються в момент, коли відбувається обмін, передача, перетворення, створення або зникнення економічних цінностей?	
13	Як називають статтю платіжного балансу, до якої включаються показники статистичної похибки та неврахованих операцій?	
14	У які періоди зростають показники платіжного балансу за статтею «Помилки й упущення»?	
15	Які активи в будь-який момент можуть бути використані для фінансування дефіциту платіжного балансу?	

Література: [2–30].

Тема 7. Світовий фінансовий ринок і його структура

7.1. Поняття та структура світового фінансового ринку.

7.2. Фінансові ресурси світу та міжнародні фінансові активи.

7.3. Сутність, функції й особливості міжнародного фінансового ринку.

7.4. Учасники міжнародного фінансового ринку. Основи фінансового посередництва.

7.5. Становлення та розвиток міжнародного фінансового ринку.

Основні терміни та поняття: світовий фінансовий ринок, глобальні макроекономічні фактори, локальні макроекономічні фактори, геополітичні фактори, фінансові ресурси світу, основні джерела фінансових ресурсів світу, міжнародні фінансові активи, інструменти світового фінансового ринку, характеристики фінансових активів світового фінансового ринку, дохід по активу, ціна інвалютних інструментів, міжнародні валютно-фінансові потоки, структура міжнародного фінансового ринку, учасники міжнародного фінансового ринку, хеджери, спекулянти, трейдери, арбітражери.

Питання для самоконтролю (див. табл. 7).

Таблиця 7

Запитання з теми 7

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають систему ринкових відносин (інституцій), що забезпечує акумуляцію та перерозподіл міжнародних фінансових ресурсів і об'єднує національні фінансові ринки, міжнародний фінансовий ринок, систему офіційної міжнародної фінансової допомоги та міжнародний рух золотовалютних резервів?	
2	До яких макроекономічних факторів відносять рівень розвитку міжнародної валютної системи?	
3	До яких макроекономічних факторів відносять рівень розвитку національної фінансової системи?	
4	До яких макроекономічних факторів відносять рівень розвитку міжнародних економічних відносин країни?	
5	Яка характеристика фінансових активів світового фінансового ринку відображає розмір витрат обігу або сукупних витрат з інвестування в певний фінансовий актив і перетворення цього активу на готівку?	

Закінчення таблиці 7

1	2	3
6	Як називають потоки іноземних валют чи будь-яких інших фінансових активів, зумовлені економічною діяльністю суб'єктів світового господарства?	
7	Які інвалютні інструменти характерні для міжнародного валютного ринку?	
8	Які інвалютні інструменти характерні для міжнародного кредитного ринку?	
9	Які інвалютні інструменти характерні для міжнародного фондового ринку?	
10	Які інвалютні інструменти характерні для міжнародного ринку інвестицій?	
11	Які інвалютні інструменти характерні для міжнародного страхового ринку?	
12	Як називають учасників міжнародного фінансового ринку, що страхують інвалютні операції від небажаної зміни курсів валют у майбутньому шляхом хеджування?	
13	Як називають учасників міжнародного фінансового ринку, що прагнуть отримати вигоду за рахунок різниці у вартості інвалютних інструментів?	
14	Для якого етапу становлення міжнародного фінансового ринку характерне поширення системних міжнародних страхових операцій?	
15	Який етап становлення міжнародного фінансового ринку пов'язаний із розвитком ринку похідних фінансових інструментів?	

Література: [2–30].

Тема 8. Валютні ринки та валютні операції

8.1. Валютний ринок: поняття, функції, учасники та рівні валютних ринків.

8.2. Еволюційний розвиток та особливості функціонування євроринку.

8.3. Валютний курс і валютні операції.

8.4. Ступінь конвертованості валюти. Врахування конвертованості валюти при здійсненні міжнародних операцій.

8.5. Регулювання валютних відносин.

Основні терміни та поняття: валютні ринки, функції валютного ринку, основні учасники валютного ринку, єрвалютний ринок, єрвалюта, учасники ринку єрвалют, валютний курс, режим фіксованих валютних курсів, плаваючі (гнучкі) валютні курси, компромісні (змішані) валютні курси, котирування, котирування валют, пряме котирування, зворотне котирування, конвертованість валюти, вільно конвертовані валюти, частково конвертовані валюти, неконвертовані валюти.

Питання для самоконтролю (див. табл. 8).

Таблиця 8

Запитання з теми 8

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	На якому рівні міжнародного валютного ринку відбуваються операції на національному ринку, коли банк-дилер безпосередньо взаємодіє з клієнтами?	
2	На якому рівні міжнародного валютного ринку відбуваються операції на національному ринку, коли взаємодіють два банки-дилери через посередництво валютного брокера?	
3	На якому рівні міжнародного валютного ринку відбуваються операції між двома та більше національними ринками, коли банки-дилери різних країн взаємодіють один з одним?	
4	Як називають ринок депозитно-позичкових операцій в іноземній валюті за межами країни походження цієї валюти?	
5	Як називають «ціну» грошової одиниці однієї країни, виражену в іноземних грошових одиницях чи міжнародних валютних одиницях?	

Закінчення таблиці 8

1	2	3
6	Як називають режим, за якого курси змінюються під впливом попиту та пропозиції на ринку?	
7	Як називають режим, за яким поєднуються елементи фіксування та вільного плавання валютних курсів, а регулювання валютного ринку лише частково здійснюється рухом самих валютних курсів?	
8	Як називають офіційно встановлений центральним банком ринковий курс (ціни) національної валюти до відповідних іноземних валют на день проведення операцій?	
9	Як називають вартість одиниці іноземної валюти, що виражається в національній валюті?	
10	Як називають вартість одиниці національної валюти, що виражається в іноземній валюті?	
11	Як називають здатність валюти однієї країни обмінюватися на валюти інших країн у певній пропорції, яка визначається масштабом цін і купівельною спроможністю національної валюти?	
12	Як називають валюти країн, де немає ніяких обмежень як на поточні комерційні операції, так і на операції, пов'язані з рухом капіталів, а також на всі категорії вітчизняних (резидентів) й іноземних (нерезидентів) юридичних і фізичних осіб – власників цієї валюти?	
13	Як називають валюти тих країн, які відмінили валютні обмеження не на всі валютні операції або тільки для нерезидентів?	
14	Як називають валюти, що повністю зберегли валютні обмеження на всі валютні операції як для резидентів, так і нерезидентів?	
15	Як називають підвищення офіційного курсу національної валюти щодо інших валют?	

Література: [2–30].

Тема 9. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування

9.1. Економічна сутність міжнародного кредитного ринку.

9.2. Форми міжнародного кредиту.

9.3. Структура сучасного ринку позичкових капіталів.

Основні терміни та поняття: міжнародний кредит, кредитна угода, міжнародний кредитний ринок, форми міжнародного кредиту, бланковий кредит, комерційні (фірмові) кредити, вексельний кредит, кредит за відкритим рахунком, акцептний кредит, міжнародний консорціальний (синдигований) кредит, лізинг, міжнародний факторинг, міжнародний ринок позичкових капіталів, суб'єкти міжнародного ринку позичкових капіталів, структура міжнародного ринку позичкових капіталів.

Питання для самоконтролю (див. табл. 9).

Таблиця 9

Запитання з теми 9

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають будь-яку економічну або фінансову операцію, що призводить до виникнення заборгованості одного з суб'єктів цієї угоди?	
2	Який вид кредиту є важливою умовою високоприбуткових спекулятивних угод на міжнародному фінансовому та грошовому ринках?	
3	Який вид кредиту супроводжує поставки споживчих товарів тривалого користування?	
4	Який вид кредиту використовують для інвестування в основні засоби виробництва?	
5	За якою ознакою міжнародні кредити поділяють на комерційні, фінансові, «проміжні»?	
6	За якою ознакою міжнародні кредити поділяють на фінансові (готівкові), акцептні, депозитні сертифікати?	
7	За якою ознакою міжнародні кредити поділяють на приватні, урядові, змішані, міждержавні?	
8	За якою ознакою міжнародні кредити поділяють на забезпечені та бланкові?	
9	Який кредит надають під зобов'язання боржника погасити його у визначений термін?	
10	Які кредити надають у товарній формі фірмою, зазвичай експортером однієї країни імпортеру іншої країни?	

Закінчення таблиці 9

1	2	3
11	Який кредит передбачає, що експортер, уклавши угоду про продаж товару, виставляє переказний вексель (тратту) на імпортера, який, отримавши комерційні документи, акцептує його, тобто дає згоду на оплату у вказаний на ньому строк?	
12	Який кредит надають на основі угоди між експортером та імпортером, за якою постачальник записує на рахунок покупця як його борг вартість проданих і відвантажених товарів, а імпортер зобов'язується погасити кредит у встановлений термін?	
13	Як називають кредит, наданий банками різних країн одному позичальнику?	
14	Як називають надання лізингодавцем матеріальних цінностей лізингоотримувачу в оренду на різні терміни без переходу права власності?	
15	Як називають систему економічних відносин, яка забезпечує акумуляцію та перерозподіл позичкового капіталу між країнами?	

Література: [1; 3–30].

Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій

10.1. Міжнародна міграція капіталу як передумова розвитку ринку міжнародних інвестицій.

10.2. Класифікація міжнародних інвестицій.

10.3. Міжнародна інвестиційна діяльність.

10.4. Механізм функціонування ринку міжнародних інвестицій.

Основні терміни та поняття: суть вивозу капіталу, причини вивозу капіталу, класифікація міжнародного руху капіталу, реальні інвестиції, фінансові інвестиції, прямі іноземні інвестиції, портфельні іноземні інвестиції, інші іноземні інвестиції, головні учасники інвестиційного процесу, інституційні інвестори, індивідуальні інвестори, фази інвестиційного процесу, форми інвестиційного вилучення, інвестиційний ринок, організований (біржовий) ринок, позабіржовий ринок, види інвестиційних посередників.

Питання для самоконтролю (див. табл. 10).

Таблиця 10

Запитання з теми 10

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають вкладення іноземних інвесторів, які дають їм право контролю й участі в управлінні діяльністю підприємства, комерційної організації на території іншої держави?	
2	Як називають вкладення іноземних інвесторів у закордонні цінні папери з метою отримання або збільшення доходу у формі дивідендів?	
3	До якого типу іноземних інвесторів відносять фахівців, які отримують певну плату за управління чужими грошима?	
4	До якого типу іноземних інвесторів відносять осіб, які розпоряджаються особистими коштами, задовольняючи власні інтереси?	
5	Зі скількох фаз складається інвестиційний процес?	
6	Яка форма інвестиційного вилучення використовується, якщо на території держав, що інвестуються, виникає ситуація, пов'язана з дефіцитом фінансових ресурсів?	
7	Як називають частину прибутку, яка щорічно розподіляється між вкладниками капіталу?	
8	Яка форма інвестиційного вилучення використовується, коли інвестори одержують право на отримання своєї частки попереднього доходу від підприємницької діяльності в натуральному вираженні?	

Закінчення таблиці 10

1	2	3
9	З якої точки зору інвестиційний ринок розглядається як форма взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності, що втілюють інвестиційний попит та інвестиційну пропозицію?	
10	З якої точки зору ринок міжнародних інвестицій може бути представлений як біржовий і позабіржовий?	
11	До якого виду інвестиційних посередників відносять товарних брокерів?	
12	До якого виду інвестиційних посередників відносять комерційні банки?	
13	До якого виду інвестиційних посередників відносять інвестиційні компанії?	
14	До якого виду інвестиційних посередників відносять розрахунково-клірингові центри?	
15	До якого виду інвестиційних посередників відносять інформаційно-консультаційні центри?	

Література: [1; 3–30].

Тема 11. Фінанси транснаціональних корпорацій

11.1. Причини виникнення та сутність ТНК.

11.2. Вплив ТНК на міжнародні валютно-фінансові відносини.

11.3. ТНК – глобальні інвестори.

Основні терміни та поняття: етапи розвитку ТНК, ТНК (материнська компанія), критерії для визнання компанії транснаціональною, транснаціональний банк, позитивна роль ТНК, функції ТНК, негативні наслідки впливу ТНК на економіку приймаючої країни.

Питання для самоконтролю (див. табл. 11).

Таблиця 11

Запитання з теми 11

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	На якому етапі розвитку ТНК у видобувному секторі світової економіки було зосереджено 55 % накопичених ПІІ?	
2	Скільки відсотків накопичених ПІІ було зосереджено у видобувному секторі світової економіки до 1913 р.?	
3	Скільки відсотків накопичених ПІІ було зосереджено в інфраструктурному секторі світової економіки до 1913 р.?	
4	Скільки відсотків накопичених ПІІ було зосереджено в обробній промисловості світової економіки до 1913 р.?	
5	На якому етапі розвитку ТНК існували горизонтальні картелі, синдикати та трести?	
6	Яку організаційно-економічну форму мали транснаціональні корпорації в період з 1914 р. по 1960 р.?	
7	На якому етапі розвитку ТНК домінуюче становище на світовому ринку займала американська економіка?	
8	Куди в основному спрямовувалися інвестиції американських ТНК в 1960–1970 рр.?	
9	На якому етапі розвитку ТНК процеси диверсифікації закордонних виробництв були припинені?	
10	Як називають документ, що розробляється в ООН для формування правил поведінки ТНК?	
11	Як називають сукупність об'єднаних однією економічною метою різних самостійних підприємств, що знаходяться в різних країнах і керуються єдиним центром?	
12	Як називають відділення ТНК в інших державах?	
13	Суб'єктом права якої держави є ТНК (материнська компанія)?	

Закінчення таблиці 11

1	2	3
14	Хто розробляє стратегію діяльності ТНК?	
15	Як називають великий банк, який досяг такого рівня міжнародної концентрації та централізації капіталу, що завдяки зрощенню з промисловим капіталом бере реальну участь в економічному розділі світового ринку позичкових капіталів і кредитно-фінансових послуг?	

Література: [1; 3–30].

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Система міжнародних валютно-фінансових відносин

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо особливостей міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Європейського Союзу.
2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо діяльності однієї міжнародної фінансової організації.
3. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.
4. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.
5. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо діяльності одного з міжнародних фінансових центрів.
2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо економічної/фінансової кризи в одній із країн світу.
3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо однієї світової економічної/фінансової кризи.
4. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.
5. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.
6. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних валютно-фінансових відносин

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо особливостей міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Північної Америки.
2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо зовнішнього боргу України.
3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо зовнішньої заборгованості однієї з країн світу.
4. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

5. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

6. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо особливостей міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Південної Америки.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо спеціальних прав запозичення (СПЗ).

3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо європейської грошової одиниці єю.

4. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо валюти євро.

5. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо казначейських білетів України.

6. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо класифікації платіжних документів.

7. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо класифікації цінних паперів.

8. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

9. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

10. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 5. Міжнародні розрахунки та їх засади

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо особливостей міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Азії.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо принципів кредитування зовнішньої торгівлі.

3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо фінансування зовнішньоторговельних операцій на основі факторингу.

4. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо кредитування зовнішньоекономічних операцій у формі форфейтингу.

5. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо проєктного фінансування як виду банківського кредитування експорту.

6. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо лізингу як виду банківського кредитування імпорту.

7. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

8. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

9. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

10. Підшукати інформацію для проведення АВС-аналізу зовнішньої торгівлі України товарами.

11. Підшукати інформацію для проведення АВС-аналізу зовнішньої торгівлі України послугами.

Тема 6. Платіжний баланс

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо особливостей міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Африки.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо аналізу платіжного балансу однієї з країн світу.

3. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

4. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

5. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

6. Підшукати інформацію для проведення структурного аналізу платіжного балансу України.

7. Підшукати інформацію для проведення аналізу динаміки платіжного балансу України.

Тема 7. Світовий фінансовий ринок і його структура

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо золотовалютних резервів однієї з країн світу.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо похідних фінансових інструментів (деривативів).

3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо облігацій.

4. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо привілейованих акцій.

5. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо одного з транснаціональних банків.

6. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо інформаційної системи Reuters.

7. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо інформаційної системи Bloomberg.

8. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

9. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

10. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 8. Валютні ринки та валютні операції

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо валютних інтервенцій.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо вільно конвертованих валют.

3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо частково конвертованих валют.

4. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо неконвертованих валют.

5. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

6. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

7. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

8. Підшукати інформацію для обчислення ланцюгових темпів зростання показників офіційного курсу гривні щодо іноземних валют і їх середніх значень.

9. Підшукати інформацію для обчислення базисних темпів зростання показників офіційного курсу гривні щодо іноземних валют і їх середніх значень.

Тема 9. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо банкового кредиту.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо комерційних (фірмових) кредитів.

3. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо вексельного кредиту.

4. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо кредиту за відкритим рахунком.

5. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо банківського кредитування експорту й імпорту.

6. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо акцептного кредиту.

7. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо міжнародного консорціального (синдикованого) кредиту.

8. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

9. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

10. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо прямих іноземних інвестицій в Україну з однієї країни світу.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо портфельних іноземних інвестицій в Україну з однієї країни світу.

3. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

4. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

5. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

Тема 11. Фінанси транснаціональних корпорацій

1. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо діяльності однієї транснаціональної корпорації.

2. Підшукати інформацію, необхідну для доповіді щодо Greenfield-проектів.

3. Підшукати новини України та/або світу щодо міжнародних валютно-фінансових відносин.

4. Підшукати інформацію для формування тестових питань до теми.

5. Підшукати інформацію для складення кросворда до теми.

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК

1. Сутність і передумови виникнення міжнародних валютно-фінансових відносин.
2. Міжнародні валютно-фінансові відносини як економічна категорія.
3. Форми та особливості міжнародних валютно-фінансових відносин.
4. Міжнародна фінансова система.
5. Сутність, причини та стан глобалізації світового фінансового середовища.
6. Кризи як природний стан економіки. Причини та наслідки світових криз.
7. Економічні та фінансові кризи: сутність і функціональна детермінованість.
8. Механізми виникнення та канали поширення валютних криз.
9. Класифікація теоретичних моделей валютних криз.
10. Мобільність міжнародних потоків позичкового капіталу та формування зовнішньої заборгованості в системі міжнародних фінансів.
11. Зовнішня заборгованість: сутність, причини виникнення та соціально-економічні фактори формування.
12. Критерії оцінки зовнішньої боргової залежності держави.
13. Механізм і методи реструктуризації зовнішньої заборгованості.
14. Світова валютно-фінансова система як форма організації міжнародних валютно-фінансових відносин.
15. Типологія валютних систем.
16. Світова валютна система та її елементи.
17. Еволюція світової валютно-фінансової системи.
18. Валютна інтеграція й оптимальні валютні зони.
19. Становлення Європейської валютної системи.
20. Сутність і особливості міжнародних торговельних розрахунків.
21. Засоби здійснення міжнародних платежів.
22. Специфіка банківського кредитування зовнішньоекономічної діяльності.
23. Сутність і призначення платіжного балансу.
24. Принципи побудови платіжного балансу.

25. Структура платіжного балансу.
26. Поняття та структура світового фінансового ринку.
27. Фінансові ресурси світу та міжнародні фінансові активи.
28. Сутність, функції й особливості міжнародного фінансового ринку.
29. Учасники міжнародного фінансового ринку. Основи фінансового посередництва.
30. Становлення та розвиток міжнародного фінансового ринку.
31. Валютний ринок: поняття, функції, учасники та рівні валютних ринків.
32. Еволюційний розвиток та особливості функціонування євроринку.
33. Валютний курс і валютні операції.
34. Ступінь конвертованості валюти. Врахування конвертованості валюти при здійсненні міжнародних операцій.
35. Регулювання валютних відносин.
36. Економічна сутність міжнародного кредитного ринку.
37. Форми міжнародного кредиту.
38. Структура сучасного ринку позичкових капіталів.
39. Міжнародна міграція капіталу як передумова розвитку ринку міжнародних інвестицій.
40. Класифікація міжнародних інвестицій.
41. Міжнародна інвестиційна діяльність.
42. Механізм функціонування ринку міжнародних інвестицій.
43. Причини виникнення та сутність ТНК.
44. Вплив ТНК на міжнародні валютно-фінансові відносини.
45. ТНК – глобальні інвестори.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Васютинська Л. А. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2017. 310 с. URL: [http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/Міжнародні фінанси.pdf](http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/Міжнародні_фінанси.pdf).

2. Міжнародні валютно-фінансові відносини: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» [Електронний ресурс] / укл.: Величко К. Ю., Тищенко О. О., Печенка О. І. Харків: ХДУХТ, 2019. Ч. 1. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/>.

3. Тоцька О. Л. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Електронний ресурс] : [електрон. дистанц. курс для студентів] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та управління. – Електрон. дані. – [Луцьк] : ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – Режим доступу: авторизований. – Назва з екрана. – Дистанц. курс в навч. середовищі LMS MOODLE. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1713>.

4. Тоцька О. Л. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Електронне видання]: метод. вказівки до практ. занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 52 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22492>.

5. Тоцька О. Л. Особливості проведення практичних і лабораторних занять з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові відносини». *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі*: зб. матеріалів Всеукр. міждисциплін. наук.-практ. конф., 15 лип. 2021 р. / Наук.-освіт. інновац. центр сусп. трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2021. С. 302–305. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19611>.

6. Іноземні інвестиції в Україні: де знайти дані, як читати платіжний баланс, про що говорять останні цифри. *Експертна платформа*: вебсайт. URL: <https://expla.bank.gov.ua/expla/src/files/Publication126.pdf>.

7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

8. Тоцька О. Л. АВС-аналіз країн ЄС за обсягом товарообороту з Україною в 2020 році. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки*: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. інт.-конф. з міжнар. участю, 17 листоп. 2021 р. Полтава: ПДАУ, 2021. С. 131–133.

9. Тоцька О. АВС-аналіз регіонів України за показниками експорту й імпорту товарів. *Розвиток фінансів, аудиту,*

бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: I Міжнар. наук.-практ. інт.-конф. пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія, 01 лют. 2022 р. Кам'янець-Подільський: НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2022. С. 270–272.

10. Тоцька О. Л. Дашборди як засіб оперативного інформування вітчизняних експортерів. *Модернізація економіки в контексті інноваційного розвитку сучасного суспільства: матеріали доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф., 16–17 листоп. 2023 р. / відп. ред. Л. М. Горбач. Луцьк: Волинський інститут ім. В. Липинського ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2023. С. 146–149.*

11. Тоцька О. Зовнішня торгівля товарами України з Польщею, Румунією, Словаччиною та Молдовою: аналіз і прогнозування. *Економічний часопис Волинського національного університету ім. Лесі Українки. 2022. № 2 (30). С. 90–98.*

12. Тоцька О. Л. Порівняльна характеристика товарної структури зовнішньої торгівлі України та Волинської області. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: матеріали V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Дмитра Мусійовича Фесенка, 14–15 квіт. 2022 р. Полтава: Полтавський державний аграрний університет, 2022. С. 424–427.*

13. Тоцька О. Регіональні аспекти зовнішньої торгівлі послугами в Україні. *Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: I Міжнар. наук.-практ. інт.-конф. пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія, 01 лют. 2022 р. Кам'янець-Подільський: НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2022. С. 384–386.*

14. Тоцька О. Структурний аналіз платіжного балансу України за 2021 рік. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., 24 листоп. 2021 р. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. С. 41.*

15. Тоцька О. Л. Фінансові перспективи зовнішньої торгівлі послугами України з країнами Східної Європи. *Вісник соціально-економічних досліджень. 2022. № 1–2 (80–81). С. 122–133.*

16. Totska O. Analysis of the dynamics and identification of seasonal fluctuations in Ukrainian agricultural exports by type of transport. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development». 2024. Vol. 24, Issue 3. P. 929–934.*

17. Totska O. Determination of the probability of favorable trends in the export-import of tourist services of Ukraine with EU countries:

financial background. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2023. Vol. 23, Issue 1. P. 837–844.

18. Totska O. Export of products of the agricultural industrial complex of Ukraine in the period March 2022–January 2024: analysis of seasonal fluctuations. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2024. Vol. 24, Issue 3. P. 923–928.

19. Totska O. Forecast modeling of foreign trade in agricultural complex products between Ukraine and Romania. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2022. Vol. 22, Issue 3. P. 777–782.

20. Totska O. Forecasting the value of the export of Ukrainian agricultural products based on fuzzy sets. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2022. Vol. 22, Issue 4. P. 751–760.

21. Totska O. Foreign trade in goods of Ukraine with EU countries: value dimension. *National Interest*. 2023. Vol. 3. No. 11. P. 1–15.

22. Totska O. The value dimension of Ukrainian exports of grain crops, fats and oils to European Union countries. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2022. Vol. 22, Issue 3. P. 767–770.

23. Totska O. Ukraine and Romania: financial aspects of trade in agricultural products. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2022. Vol. 22, Issue 3. P. 771–776.

24. Totska O. Ukraine-EU: analytical assessment of international trade in services. *Економіка і регіон*. 2023. № 4 (91). С. 108–117.

25. Державна служба статистики України: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

26. Законодавство України: вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

27. Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки: вебсайт. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/>.

28. Міністерство фінансів України: вебсайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>.

29. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: вебсайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

30. Національний банк України: вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

Навчально-методичне видання

Тоцька Олеся Леонтіївна

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ

Методичні вказівки до самостійної роботи

Електронне видання

Видається в авторській редакції

Формат 60×84¹/₁₆. Обсяг 2,32 ум. друк. арк., 2,24 обл.-вид. арк.